

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان

معاونت آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

بسمه تعالی

فرم طرح درس ترکیبی یا مجازی

اطلاعات درس

نام درس:	خون شناسی و انتقال خون
تعداد واحد:	۰.۷۵ واحد نظری و ۰.۵ واحد عملی
مخاطبان:	دانشجویان مقطع کارشناسی هوشبری ترم ۵
نام و نام خانوادگی استاد مسئول:	منصوره عجمی
اطلاعات تماس استاد مسئول:	ساختمان پزشکی، طبقه هم کف، اتاق ۱۱۰، داخلی ۵۲۸
پست الکترونیکی استاد مسئول:	m.ajami@shmu.ac.ir
آدرس پاسخگویی به پیام های دانشجویان در سامانه نوید و ... (استاد مسئول):	https://www.skyroom.online/ch/shmu/hematology-and-blood-bank-anesthesia5-drmajam https://shmunavid.vums.ac.ir/courseteacher-teacher/edit/1682

شرح درس:

این درس دانشجو با ترکیبات خون و اجزای تشکیل دهنده آن، بیماری های خونی و اصول انتقال خون و اهمیت تزریق خون و فراوده های آن، روش های تهیه و نگهداری آن آشنا شده و تمهیدات لازم در مراقبت از بیمار در طی تزریق و بروز عوارض احتمالی به دنبال تزریق خون و فراورده های آن را فرا می گیرد.

اهداف کلی درس:

فراگیری کلیاتی درباره خون و محتویات آن و آشنایی با موارد انتقال خون و تمهیدات لازم در زمان تزریق خون

شماره جلسات	عنوان درس	نام استاد (در صورتی که درس به طور مشترک ارائه می شود)	اهداف اختصاصی ^۱	روش تدریس ^۲		نوع محتوا (اسلاید پاورپوینت، جزوه، فیلم آموزشی)	تکالیف ^۳
				حضور	غیر حضوری		
۱	مروری بر خونسازی و عوامل مؤثر بر آن	منصوره عجمی	دانشجو قادر باشد: * انواع بافتهای هماتوپوئیتیک را نام برده و ساختمان و مکانیسم عمل مغز استخوان، طحال و کبد را شرح دهد. * بخش های مایع و جامد خون را ذکر کرده و عملکرد آنها را به تفکیک شرح دهد.	سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	سلول های خونی شکل گرفته در مراحل مختلف دوران جنینی چه فرق های عمده ای با پس از تولد دارد؟	
۲	اندیس های اریتروسیتی انواع هموگلوبین و تغییرات فیزیولوژیک RBC ها	منصوره عجمی	دانشجو قادر باشد: * معنای اصطلاحات مرتبط با RBC در برگه CBC را بداند و محدوده نرمال هر کدام را بیان نماید. * انواع هموگلوبین قبل و بعد از تولد را ذکر کرده و تاثیر عوامل متعدد بر تعداد Hb و RBC را شرح دهد.	سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	یک برگه CBC را بررسی و تفسیر کنید.	
۳	آنمی ها و طبقه بندی آنها و آنمی فقر آهن	منصوره عجمی	دانشجو قادر باشد: * آنمی را تعریف کرده و بتواند بر اساس شکل و اندازه و یا اتیولوژی آنمی ها را به طبقه بندی کند. * انواع آهن موجود در غذا را نام برده و ارتباط آن بر میزان جذب آهن را بداند. * مفهوم فقر آهن در	سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	چرا داروهایی که اسید معده را کاهش می دهد یا گاسترکتومی و گاستریت مزمن سبب کاهش جذب آهن و آنمی مقاوم به درمان می شود؟	

^۱ هدف کلی درس در قالب چند هدف اختصاصی بیان می شود و در واقع انتظاراتی است که مدرس در پایان دوره از دانشجویان دارد.

^۲ روشهایی است که مدرس برای آموزش دوره به کار میگیرد مانند: سخنرانی، بحث گروهی، پرسش و پاسخ، روش حل مساله، روش پروژه ای، نمایشی، گردشگری، کاوشگری به شیوه حقوقی، ایفای نقش، سمینار، کنفرانس، سمپوزیوم، روش تدریس کارگاهی

^۳ بر اساس تعداد واحد درسی و به صلاحدید استاد درس از هر مورد به تعداد مورد نیاز در نظر گرفته شود: تمرین، ارائه مقاله (تحصیلات تکمیلی)، ارائه کلاسی، تالار گفتگو، ارزیابی همتا، پروژه پایان ترم و ...

					خون سازی را دانسته، راه های تشخیص آزمایشگاهی و درمان آنمی فقر آهن را عنوان کند.			
مورفولوژی غالب لام خون محیطی در آنمی مگالو چیست؟	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	✓		سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	دانشجو قادر باشد: * ارتباط کمبود B12 و فولات با ایجاد کم خونی را بداند و راه های تشخیص آزمایشگاهی و درمان آنمی مگالوبلاستیک را عنوان کند. * عوامل مؤثر در ایجاد آنمی های مزمن و سیدروبلاستیک و علائم آزمایشگاهی مرتبط را بیان کند.	منصوره عجمی	آنمی بیماری های مزمن و سیدروبلاستیک، آنمی مگالوبلاستیک	۴
آیا در فردی با بیماری داسی در زمان کودکی هم علائم بالینی دارد؟ توضیح دهید.	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	✓		سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	دانشجو قادر باشد: * ارتباط بین اشکال متنوع RBC با بیماری ها و شرایط پاتولوژیک و فیزیولوژیک را شناخته و از آن ها در تشخیص بیماری ها استفاده کند * آنمی های همولیتیک را بر اساس عامل ایجاد کننده طبقه بندی کند. * اساس مولکولی هموگلوبینوپاتی های S و تالاسمی بداند. * یافته های آزمایشگاهی و بالینی هموگلوبینوپاتی های S و تالاسمی را از یکدیگر تمیز داده و شرح دهد.	منصوره عجمی	انواع آنمی های همولیتیک آنمی داسی و تالاسمی	۵
آیا همه مادران نیازمند به تزریق روگام هستند؟ دلیل این تزریق را در مادر باردار شرح دهید.	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	✓		سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	دانشجو قادر باشد: * بتواند آنمی ایمیون و غیر ایمیون را دسته بندی کرده و از یکدیگر تشخیص دهد. * علت ایجاد آنمی های همولیتیک ناشی از دارو را بداند. * انواع لوسمی حاد و مزمن را تعریف کرده و تفاوت های شاخص آن	منصوره عجمی	آنمی های همولیتیک ایمیون و غیر ایمیون و لوسمی ها	۶

					ها را از یکدیگر بدانند.			
عامل و فاکتور مشترک در هموستاز اولیه و ثانویه را نام برده و عملکرد آن را به صورت خلاصه شرح دهید.	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	✓		سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	دانشجو قادر باشد: * بازوهای اصلی سیستم هموستاز را نام برده و عملکرد آنها در ایجاد و بهبود لخته شرح دهد. * آزمایش های انعقادی رایج را نام برده و اساس هر کدام و ارتباط آنها با نقایص سیستم هموستاز را بدانند.	منصوره عجمی	عملکرد سیستم هموستاز و آزمایش های انعقادی	۷
فردی که جراحی دندان بدون خونریزی شدید داشته آیا منع اهدا خون دارد؟	اسلاید پاورپوینت، فیلم آموزشی	✓		سخنرانی در کلاس، نمایش فایل های پاورپوینت همراه با پرسش و پاسخ	دانشجو قادر باشد: * شرایط مورد پذیرش در فرد اهدا کننده خون را نام برده و دلیل استفاده از انواع ضدانعقاد ها و مواد نگهدارنده در جمع آوری خون را شرح دهد * انواع فرآورده های خونی و کاربرد آن را بیان کند.	منصوره عجمی	اهدای خون، ضدانعقاد و مواد نگهدارنده، انواع فرآورده های خون	۸

ارزشیابی	
نمره به درصد	روش های ارزشیابی
۵	حضور منظم دانشجو
۵	انجام تکالیف محوله
۵	ارزشیابی تکوینی (خودآزمون ها، تکالیف و ...)
۸۵	ارزشیابی تراکمی (نهایی)

منابع درسی ^۴	
صفحات و فصل های مشخص شده برای آزمون	منابع اصلی (مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ)
فصل ۳۰ تا انتهای فصل ۳۲	خون شناسی انعقاد و طب انتقال خون (هنری دیویدسون ۲۰۱۷) نویسنده: Richard A. Mc pherson مترجم: محمد رخشان ناشر: اندیشه رفیع نوبت چاپ: اول
فصل ۱ تا انتهای فصل ۹	ضروریات هماتولوژی هافبران نویسنده: Allan Victor Hoffbrand مترجم: دکتر امیر سیدعلی مهید ناشر: اشراقیه و بابازاده نوبت چاپ: اول
لینک مقاله	منابع وابسته (مشخصات مقاله شامل عنوان، نویسندگان، مجله، سال و شماره انتشار و صفحات)
	Hematology Basic Principles and Practice –Hoffman- 2017 نویسنده: Ronald Hoffman, Edward J. Benz, Jr., Leslie E. Silberstein, Helen Heslop, Jeffrey Weitz, and John Anastasi, مترجم: سال نشر: 2017 ناشر: Elsevier نوبت چاپ: 7

^۴ محتوایی که به عنوان منبع آزمون به دانشجویان معرفی می شود باید اهداف درس را پوشش دهد و آزمون نهایی دانشجویان نیز با اهداف درس مطابقت داشته باشد.